

Savo-Pielisen jätelautakunta

3 §

28.3.2018

§ 10

Asianro 2513/14.06.00.00/2018

Ehdotus uudeksi jätehuollon palvelutasoksi

Päätöshistoria

Savo-Pielisen jätelautakunta 28.3.2018 3 §

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen **Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut**

Taustaa

Jätehuollon palvelutasossa määritellään vähimmäistaso kuntalaisille tarjottaville jätehuoltopalveluille. Tavoitteena on tarjota jätelautakunnan toimialueen kaikille kuntalaisille palvelua yhdenvertaisin periaattein siten, että palvelutaso täyttää jätehuollolle asetetut laatuvaatimukset ja tavoitteet, mutta jätemaksut pysyvät samalla kohtuullisina. Jätehuollon palvelutason määrittelyssä on peruslähtökohtana se, että yhdyskuntajätehuolto on välttämättömyyspalvelu, jonka on toimittava kaikkialla ja kaikissa oloissa.

Palvelutaso koskee kunnan järjestämisvastuulle kuuluvia jätehuoltopalveluja. Jätelain (646/2011) sääntely kunnan jätehuollon järjestämisvastuusta on todennäköisesti muuttumassa, sillä eduskunnassa on tällä hetkellä käsittelyssä hallituksen esitys (HE 195/2017) yhdyskuntajätehuollon vastuunjaon muuttamisesta. Nykyään kunnan järjestämisvastuulle kuuluu jätelain 32 §:n mukaan ensinnäkin asumisessa ja vapaaajan asumisessa syntyvät jätteet lukuun ottamatta tuottajavastuulle kuuluvia jätteitä. Nämä jätteet tulevat jäämään kunnan vastuulle jatkossakin. Toiseksi kunnan vastuulle kuuluu julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvät yhdyskuntajätteet sekä yksityisissä sosiaali- ja terveystoiminnassa ja koulutustoiminnassa syntyvät yhdyskuntajätteet. Nämä jätteet ovat siirtymässä pois kunnan järjestämisvastuulta, lukuun ottamatta kunnan oman hallinto- ja palvelutoiminnan jätteitä.

Muiden kuin kunnan järjestämisvastuulle kuuluvien jätteiden jätehuolto kuuluu lähtökohtaisesti jätteen haltijan vastuulle. Tämä tarkoittaa sitä, että yrityskiinteistöt ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt kuntien omaa toimintaa lukuun ottamatta järjestävät jätehuollon yksityisten jätehuoltoyritysten kautta. Kunnille on jäämässä kuitenkin edelleen jätelain 33 §:n mukainen toissijainen vastuu näiden yritysten jätehuollosta tilanteissa, joissa jätteen haltija pyytää palvelua kunnalta muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään. Jätehuollon palvelutaso koskee osittain myös näitä toissijaisen vastuun perusteella tarjottavia palveluja.

Jätelain 34 §:ssä on säädetty kunnan jätehuoltopalvelujen laatuvaatimuksista, jotka ovat olleet uuden palvelutason määrittelyn pohjana. Säännöksen mukaan kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava muun muassa siitä, että käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ja riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliske-

07.06.2018

räykseen. Vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja on oltava riittävästi ja niiden on oltava vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa. Jätteenkuljetuksen ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä on tiedotettava riittävästi ja riittävän usein.

Lainsäädännön vaatimusten lisäksi jätehuollon palvelutasossa on otettu huomioon kuntien hyväksymässä jättepoliittisessa ohjelmassa asetetut tavoitteet sekä asukkaiden ja sidosryhmien näkemykset jätehuoltopalveluista. Huomioon on otettu myös hyötyjätteiden erilliskeräykseen liittyen laadittu selvitys keräyksen ilmastolämpenemis- ja kustannusvaikutuksista sekä yleisemmin palvelutason kustannusvaikutukset. Kustannusvaikutuksia esitellään jätelautakunnan kokouksessa.

Jätehuollon palvelutason määrittäminen

Jätehuollon palvelutason määrittelyyn ei ole lakisäätteistä velvollisuutta, mutta Suomen Kuntaliitto on suositellut, että palvelutaso laaditaan yhdessä kuntatoimijoiden kesken. Alueen kuntien jätelautakunnasta tekemän yhteistyösopimuksen perusteella tällä alueella palvelutason määrittämistyötä koordinoi jätehuoltoviranomainen, mutta valmistelussa on tehty tiivistä yhteistyötä alueen kuntien ja kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuoron, kanssa.

Palvelutason määrittämistyötä on ohjannut Palsu-työryhmä, jossa on ollut jätehuoltoviranomaisen ja jäteyhtiön edustajien lisäksi edustus kunnista seuduittain. Jätehuollon palvelutasoa on käsitelty kuntien seuduittaisissa palaverissa jätehuollon yhteyshenkilöiden kanssa sekä jätehuollon neuvottelukunnassa, johon oli kutsuttu jätelautakunnan jäsenet, Jätekuoron edustajat, kuntien teknisen toimen ja ympäristönsuojelun viranhaltijat sekä alueen ely-keskusten edustajat.

Palvelutason määrittelyä varten tehtiin kyselyjä jätehuollon asiakkaille ja sidosryhmille nykyisten jätehuoltopalvelujen toimivuudesta. Asukkaalle järjestettiin Jätekuoron toimesta laaja, kaikkia kunnallisia jätehuoltopalveluja koskeva asiakastytyväisyyskysely (760 vastausta) sekä lajitteluasemien kävijäkysely (600 vastausta). Lisäksi järjestettiin puhelinhaastattelut isännöitsijöille (50 vastausta). Yhteenvedon kyselyjen vastauksista on liitteenä.

Jätehuoltoviranomaisen taholta tehtiin lisäksi sidosryhmille kysely nykyisten jätehuoltopalvelujen toimivuudesta kunkin sidosryhmäorganisaation omasta näkökulmasta. Kysely lähetettiin kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen nykyisille toteuttajille (Sihvari Oy, Renonorden Oy, Jätehuolto Teuvo Lehikoinen, Jätehuolto Laine Oy ja Lassila & Tikanoja) sekä tahoille, jotka olivat mukana jättepoliittisen ohjelman laadinnassa (alueen ely-keskukset, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry, Paperinkeräys Oy, Suomen Keräystuote Oy, Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy, Itä-Suomen kiinteistöliitto, Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ja Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri). Tämän kyselyn avulla saatiin palveluista näkemyksiä yhdeksältä eri sidosryhmältä.

Jätehuollon palvelutasoluonnos tulee yleisesti nähtäville ja siitä tullaan pyytämään kunnilta lausunnot. Lisäksi kuntalaisille järjestetään vielä mahdollisuus vastata palvelutasoluonnoksen pohjalta tehtävään kyselyyn, jotta vaikuttaminen palvelutasoon olisi mahdollisimman vaivatonta. Palvelutason tulevat hyväksymään sekä jätelautakunta että Jätekuoron hallitus, jotta siihen sitoudutaan yhteisesti. Tarkoitus on, että

07.06.2018

jätehuollon palvelutaso on voimassa toistaiseksi. Palvelutaso päivitetään viimeistään silloin, kun uusi jätepoliittinen ohjelma laaditaan, mutta tarpeen mukaan muutoksia tehdään jo tätä ennen.

Määritellyt palvelukokonaisuudet ja merkittävimmät muutokset palvelutasoon

Palvelutaso on määritelty kunnallisen jäteyhtiön, Jätekkon, toteuttamille jätteiden kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä palveluneuvonnalle ja viestinnälle. Lisäksi on määritelty taso jätehuoltoviranomaisen tarjoamille viranomaispalveluille.

Palvelutasossa on esitetty palvelukokonaisuuksittain se, millaisesta palvelusta on kyse, minkä tasoista palvelua tarjotaan ja mitä asioita on syytä huomioida palveluun liittyen. Palvelutasossa on tuotu esille myös se, mille tahoille palvelu on tarkoitettu. Kunkin palvelun osalta on määritelty, missä vaiheessa palvelua toteutetaan asetetun tason mukaisesti. Osin palvelut toteutetaan jo nykyään palvelutasoluonnoksen mukaan, mutta osin palveluihin tulee sellaisia muutoksia, joiden käytännön toteuttamiseen tarvitaan siirtymäaika.

Kiinteistöittaiset jätteenkuljetuspalvelut

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastiat tyhjenetään kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta, joka voi olla kiinteistökohtainen tai usean kiinteistön yhteinen (kimppa). Sekajätteen osalta kiinteistöittaiset kuljetuspalvelut säilyvät pääosin ennallaan. Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään jätelautakunnan määrittelemällä sekajätteen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella ja lisämaksusta kaikilla sen ulkopuolisilla teillä, joilla jäteautolla voidaan liikennöidä. Kuljetukset tarjotaan taajamissa vähintään 2 viikon välein ympäri vuoden ja taajamien ulkopuolella vähintään 2 viikon välein kesäaikaan 4 viikon välein talviaikaan.

Muutoksia aiempaan palvelutasoon nähden esitetään lähinnä sekajäteastioiden pesuihin, joiden kattavuuden parantamista erityisesti alueen isännöitsijät ovat toivoneet. Pesu tarjotaan jatkossa veloituksetta kerran vuodessa kaikille taajamissa sijaitseville useamman kuin kahden talouden käytössä oleville sekajäteastioille sekä yhteisöjen sekajäteastioille astiakoosta ja tyhjennysrytmistä riippumatta. Aiemmin veloituksetta pestiin kerran viikossa tyhjennyksessä olleet 660 litran sekajäteastiat.

Palvelutasoluonnoksen mukaan Jätekkko kerää kiinteistöittäisesti biojätteen, kartonkipakkaukset, lasipakkaukset ja metallin kaikissa vähintään 300 asukkaan taajamissa. Muovipakkauksia on kerätty vuoden 2017 lokakuusta alkaen yli 10 000 asukkaan taajamissa. Merkittävin muutos hyötyjätteiden kiinteistöittäisen keräyksen palvelutasossa on luonnoksessa esitetty muovipakkausten keräyksen laajentaminen muiden hyötyjätteiden tavoin vähintään 300 asukkaan taajamiin vuonna 2019. Toive muovipakkausten kiinteistöittäisen keräyksen laajentamiseen nousi esiin merkittävimpänä teemana asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksissa.

Hyötyjätteille määritellään kiinteistöittäinen jätteenkuljetusalue samoin periaattein kuin sekajätteelle, ja hyötyjätteitä kerätään vuodesta 2020 alkaen vähintään 300 asukkaan taajamien lisäksi myös tällä kiinteistöittäisellä jätteenkuljetusalueella. Hyötyjätteiden kuljetukset hoidetaan koko toimialueella siten, että biojäteastioiden tyhjennykset tarjotaan vähintään viikon välein kesäaikana ja kahden viikon välein talviaikana. Kartonki- ja muovipakkausjätteen tyhjennykset tarjotaan vähintään kahden

07.06.2018

viikon välein ympäri vuoden. Lasipakkaus- ja metalliastioiden tyhjennykset on saatavilla vähintään neljän viikon välein ympäri vuoden.

Jätekukko pesee veloitusetta kaikki biojäteastiat kaksi kertaa vuodessa. Pakkausjäteastioiden veloitusettomat pesut tarjotaan jatkossa samoin periaattein kuin sekajäteastioiden pesut. Pesuja tarjotaan myös pienkiinteistöjen seka- ja pakkausjäteasteille erillisestä maksusta.

Sekajätteen aluekeräys eli aluekeräyspisteet

Aluekeräyspisteet ovat Jätekukon järjestämiä ja ylläpitämiä sekajätteen keräyspisteitä niitä kiinteistöjä varten, joilla ei ole kiinteistökohtaista jätetäastiaa tai jotka eivät ole liittyneet jätehuoltoon lähikiinteistöjen yhteisellä kimppu-astialla. Palvelutasoluonnoksen mukaisesti jokaiseen kuntaan sekä vähintään 500 asukkaan vanhoihin kuntakeskuksiin järjestetään vähintään yksi ympärivuoden käytettävissä oleva aluekeräyspiste. Kesäajan käytössä olevia aluekeräyspisteitä järjestetään keskeisille vapaa-ajan asuntojen sijaintialueille ja kulkureittien varsille. Lisäksi keskeisten venesatamien jättepisteitä on muutettu ja muutetaan tarpeen mukaan kesäajan aluekeräyspisteiksi, jolloin ne palvelevat myös vapaa-ajan asumisessa syntyvän jätteen jätehuoltoa.

Tällä hetkellä ympärivuoden käytössä olevia aluekeräyspisteitä on alueella noin 90 kpl ja kesäajan aluekeräyspisteitä noin 70 kpl. Yksittäisiä kesäajan aluekeräyspisteitä muutetaan palvelutason pohjalta ympärivuotisiksi pisteiksi. Tarpeen mukaan voidaan lisäksi perustaa uusia kesäajan aluekeräyspisteitä. Merkittäviä muutoksia aluekeräyspisteverkostoon ei ole kuitenkaan suunniteltu.

Aluekeräyspisteiden epäsiisteydestä annetaan vuosittain palautetta etenkin lomaaikojen ruuhkahuippuna ja asia on noussut kehittämiskohteena esille myös asiakas-tyytyväisyyskyselyssä. Luonnoksen mukaan aluekeräyspisteiden astiatyhjennyksiä tai keräyskapasiteettia lisätään sesonkiaikoina roskaantumisen vähentämiseksi. Pisteiden keräyskapasiteetit ja niiden riittävyys tarkastellaan vuosittain. Syväkeräyssäiliöissä voidaan seurata sähköisesti säiliöiden täyttöastetta ja osa pisteistä on jatkossakin lukittuja.

Luonnoksessa on lisäksi esitetty, että aluekeräyspisteille, jotka sijaitsevat erikseen määriteltävällä hyötyjätteiden kiinteistöittäisellä kuljetusalueella logistisesti keskeisesti, järjestetään ekopiste vuodesta 2020 alkaen. Sekajätteen aluekeräyspisteastiat on tarkoitettu ainoastaan vuosimaksun maksaneille talouksille, mutta aluekeräyspisteen yhteyteen järjestettävä ekopiste on vapaasti kaikkien asukkaiden käytössä.

Hyötyjätteiden aluekeräys eli ekopisteet

Ekopisteet ovat hyötyjätteiden alueellisia keräyspisteitä, joissa kerätään vähintään metallia, kartonkipakkauksia ja lasipakkauksia. Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy on järjestänyt valtakunnallisesti pakkausjätteiden keräysverkoston pakkausjäteasetuksen (518/2014) mukaisesti. Jätekukko täydentää tätä verkostoa omilla ekopisteillään.

Luonnoksen mukaan Jätekukon täydentävä ekopiste järjestetään sellaisille asuinalueille, joissa on lähipalvelut ja vähintään 300 asukasta, joiden pakkausjätteitä kerätään ekopisteessä (pientalot ja pienet taloyhtiöt). Tarvittaessa ekopiste järjestetään

07.06.2018

jätteenkuljetuslogistiikan kannalta keskeisille asuinalueille, joissa on vähintään 500 asukasta, mutta ei lähipalveluja, kuten päivittäistavarakauppaa. Tällä hetkellä alueella on 70 Rinki-ekopistettä. Jättekukon jo toteuttamia ekopisteitä on alueella jatkossa 12 kpl ja uusia ekopisteitä on suunniteltu 18 kappaletta. Tavoitetason mukaan Jättekukon ekopisteitä olisi 30 kappaletta.

Muovipakkausten kiinteistöittäisen keräyksen laajentamisen lisäksi asiakaskyselyissä ja toimialueen kunnista saadussa palautteessa on toivottu vahvasti muovipakkausten alueellisen keräyksen lisäämistä. Tällä hetkellä muovipakkauksia kerätään ainoastaan osassa Rinki-ekopisteitä alueen suurimmissa taajamissa. Luonnoksen mukaan muovipakkausten keräys järjestetään jokaiseen kuntaan vähintään yhdelle ekopisteelle vuonna 2020. Jättekukko järjestää keräystä omilla ekopisteillään ja pyrkii lisäksi tekemään yhteistyötä RINKI Oy:n kanssa niin, että vähintään yhdelle RINKI-ekopisteelle jokaiseen kuntaan järjestetään muovipakkausten keräys. Myös tekstiilikeräyksen palvelutasoa esitetään parannettavaksi siten, että keräys järjestetään vuodesta 2019 alkaen jokaiseen kuntaan vähintään yhdelle ekopisteelle.

Lajitteluasemat

Paikallisilla lajitteluasemilla otetaan vastaan vastaan pienkuormina niitä jätteitä, jotka eivät kuulu kokonsa, määränsä tai laatunsa vuoksi jätteistöihin tai alueellisiin keräyspisteisiin. Esimerkiksi huonekalut, remonttijäte sekä sähkö- ja elektroniikkaromu on lajitteluasemalle toimitettavaa jätettä. Palvelutasoluonnoksen mukaan lajitteluasemal palvelu tarjotaan jokaisessa kunnassa sekä vanhoissa kuntakeskuksissa, joiden alueella on vähintään 2000 asukasta. Lajitteluasemia on alueella tällä hetkellä 21 kpl. Verkosto on jo nykyään esitetyn palvelutason mukainen lukuun ottamatta Maaninka, jonne lajitteluasema on tavoitteena perustaa vuonna 2020.

Asiakaskyselyjen tulokset osoittavat, että asukkaat ovat pääosin hyvin tyytyväisiä lajitteluasemal palveluun. Parannusta palvelutasoon on kuitenkin toivottu asemien aukioloaikojen osalta, ja toiveeseen vastataan lisäämällä osin lajitteluasemien lauantai- aukioloaikoja vuodesta 2019 alkaen. Luonnoksen mukaan pienet lajitteluasemat (kunnan tai kuntakeskuksen asukasmäärä alle 5000) ovat auki vuoden aikana vähintään kahtena lauantaina, keskikokoiset lajitteluasemat (asukasmäärä 5000–10000) vähintään kolmena lauantaina ja suuret lajitteluasemat (asukasmäärä yli 10 000) vähintään neljänä lauantaina.

Myös lajitteluasemien viikoittaiset vähimmäisaukioloajat on suhteutettu kunnan tai kuntakeskuksen asukasmäärään. Luonnoksen mukaan pienet lajitteluasemat ovat auki vähintään 2 tuntia/viikko talvella ja 4 tuntia/viikko kesällä, keskikokoiset lajitteluasemat vähintään 6 tuntia/viikko talvella ja 12 tuntia/viikko kesällä ja suuret lajitteluasemat vähintään 8 tuntia/viikko talvella ja 14 tuntia/viikko kesällä. Käytännössä suurimmilla lajitteluasemilla aukioloajat ovat vielä tätä laajempia. Kaikki lajitteluasemat ovat auki vähintään tunnin viikossa klo 16 jälkeen ja kesällä aukioloaika pidennetään klo 18 saakka vähintään kerran viikossa. Esitetyt viikoittaiset aukioloajat noudattavat pitkälti tällä hetkellä voimassa olevia lajitteluasemien vähimmäisaukioloaikoja.

Kuopion Pikkukukko-lajitteluasemalla on järjestetty Kiertokukko-palvelu käyttökelpoisille tavaroille, ja luonnoksessa esitetään palvelun laajentamista kaikille lajitteluasemille. Kiertokukko-palvelu järjestetään koko alueelle vuodesta 2019 alkaen.

07.06.2018

Vaarallisen jätteen vastaanotto

Vaaralliset jätteet ovat käytöstä poistettuja aineita tai esineitä, jotka voivat aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa. Vaaralliset jätteet kerätään erilleen muista jätteistä ja niitä voidaan ottaa vastaan vain valvotuissa vastaanottoaikoissa.

Palvelutasoluonnoksen mukaan vaarallisenjätteen vastaanottopiste järjestetään joko kunnan tai vanhoihin kuntakeskuksiin, joiden alueella on vähintään 2000 asukasta. Vaarallisenjätteen vastaanotto on järjestetty lajitteluasemien yhteyteen ja lisäksi Maaningalla ja Kuopion keskeisellä kaupunkialueella vaarallista jätettä on otettu vastaan kiertävään keräysautoon. Maaningalle on esitetty rakennettavaksi palvelutason mukainen lajitteluasema vuonna 2020, jolloin keräysautopalvelusta luovutaan. Keräysautopalvelusta on tarkoitus luopua myös Kuopion keskeisellä kaupunkialueella, mutta tilalle esitetään säännöllistä, vähintään kahdesti vuodessa järjestettävää vaarallisten jätteiden keräystapahtumaa.

Isokokoisten jätteiden ja isojen jäte-erien noutopalvelut

Isokokoisille jäte-esineille ja isoille jäte-erille, joita ei voi laittaa kiinteistön omaan jäteastiaan tai aluekeräyspisteisiin, on tarjolla lajitteluasemalla toteutettavan vastaanoton lisäksi asiakkaiden tarpeita varten räätälöityjä nouto- ja kuljetuspalveluja. Noutopalvelu on tarkoitettu yksittäisille isoille jäte-esineille, ja jätelavan vuokra- ja kuljetuspalvelu isoille jäte-erille, kuten remontointijätteille. Palvelut toteutetaan palvelutasoluonnoksen mukaan nykyiseen tapaan koko toimialueella.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus ja vastaanotto

Kiinteistöjen jätevesien käsittelyssä syntyville saostus- ja umpisäiliölietteille on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, mikä tarkoittaa sitä, että Jätekuukko ei ole kilpailuttanut kuljetuksia, vaan kiinteistön haltijat huolehtivat kuljetusten kilpailuttamisesta ja tilaamisesta itse. Kuljetukset tilataan ely-keskusten jätehuoltorekisteriin merkityiltä kuljettajilta. Vaikka Jätekuukko ei pidä tätä rekisteriä kuljettajista, Jätekuukko tarjoaa asiakkaille tietoja kuljettajista. Tämän tiedottamisen näkyvyyttä on tarkoitus parantaa.

Jätekuukko on järjestänyt lietteiden vastaanoton yhteistyössä kuntien vesihuoltolaitosten kanssa jätevedenpuhdistamoilla. Alueella on keskitetty lieterekisteri ja Jätekuukko laskuttaa kaikki lietteiden käsittelymaksut keskitetysti. Tältä osin palvelutaso vastaa jatkossakin nykytilannetta.

Puutarhajätteet

Haravointijätteiden ja risujen vastaanotto kuuluu ensisijaisesti kunnille, mutta Jätekuukko järjestää entiseen tapaan vastaanoton näille jätteille maksusta lajitteluasemalla, jos kunnalla ei ole mahdollisuutta keräystä järjestää. Taloyhtiöille ja yhteisöille tarjotaan lisäksi maksusta puutarhajätelavaa haravointijätteiden ja risujen keräykseen. Palvelutasoluonnoksen mukaan tullaan uutena palveluna järjestämään isoimmissa taajamissa erillisestä maksusta puutarhajätteiden kiinteistöittäistä keräystä.

Palveluneuvonta ja viestintä

07.06.2018

Jätehuollon palveluneuvontaa ja viestintää toteutetaan Jättekukon toimesta monikanavaisesti. Palvelutasoluonnoksessa on linjattu, millaisia neuvontapalveluja asiakkaille tarjotaan, millä tavoin asiakkaille viestitään ja miten pian saapuneisiin asiakasyhteydenottoihin vastataan. Kiinteistön omien jätehuoltopalvelujen osalta asiakkaita palvellaan puhelimitse, sähköpostitse ja sähköisen asioinnin kautta. Sähköisesti tehtyihin asiakasyhteydenottoihin vastataan pääsääntöisesti seuraavana arkipäivänä, viimeistään viiden arkipäivän kuluessa.

Yleistä jätehuollon neuvontaa toteutetaan verkkosivuilla, postitse jaettavan materiaalin, kuten asiakaslehden ja vuosikalenterin avulla, erikseen tilattavin oppain ja lajitteluohjein, eri tilaisuuksissa sekä sosiaalisessa mediassa. Jätteiden lajittelusta ja keräyspaikoista tiedottamista tullaan saadun asiakaspalautteen mukaisesti teemmään jatkossa entistä monipuolisemmin, kun käyttöön otetaan tätä tukeva mobiilisovellus. Sidosryhmille, kuten isännöitsijöille, tehtävää viestintää tehostetaan kyse-ly tuloksissa esille tulleiden kehittämistoiveiden mukaisesti.

Jätehuollon viranomaispalvelut

Jätehuoltoviranomaisessa käsitellään jätehuoltomääräyksiä ja jätemaksuja koskevat päätösaasiat sekä seurataan kiinteistöjen jätehuoltojärjestelyjä. Näihin asioihin liittyen annetaan asiakkaille neuvontaa ja käsitellään poikkeamishakemuksia. Jätehuoltoviranomaisen palveluihin liittyen on palvelutasoluonnoksessa linjattu, miten jätelautakunnassa voi asioida ja millaiset käsittelyajat asiakasyhteydenotoilla on. Jätelautakunta palvelee asiakkaita mm. puhelimitse ja sähköpostitse, minkä lisäksi on käytössä sähköinen asiointi. Sähköisesti tehtyihin asiakasyhteydenottoihin vastataan pääsääntöisesti seuraavana arkipäivänä, viimeistään viiden arkipäivän kuluessa. Hakemukset käsitellään kuudessa viikossa. Myös jätehuollon viranomaispalveluissa tehostetaan jatkossa viestintää erityisesti sidosryhmien suuntaan.

Vaikutusten arviointi

Jätehuollon palvelutason määrittämisellä voidaan todeta olevan positiivisia ympäristövaikutuksia, koska jätehuoltopalvelujen aikaisempaa kattavampi saavutettavuus varmistaa, että jätteet ohjautuvat asianmukaiseen vastaanottoon ja käsittelyyn. Palvelutason mukaisella hyötyjätteiden, erityisesti muovipakkausten, aiempaa laajemmalla keräyksellä saavutetaan ympäristöhyötyjä, kun muun muassa jätteestä aiheutuvat ilmastolämpenemisvaikutukset pienenevät.

Vaikutukset ihmisiin ovat positiiviset. Palvelutason määrittelyssä on otettu huomioon asiakkaiden toiveet jätehuoltopalvelujen kehittämiseksi. Yhtenäisellä palvelutasolla turvataan koko alueella yhdenvertaisesti palvelujen riittävyys ja saatavuus sekä palveluista maksettavien jätemaksujen kohtuullisuus.

Jätehuollon palvelutasolla ei ole merkittävää vaikutusta kunnan talouteen ja henkilöstöön. Jätehuolto on kunnallinen palvelu, joka rahoitetaan palvelusta perittävillä jätemaksuilla.

Yritysvaikutusten voidaan todeta olevan neutraalit, koska palvelutaso määritellään pääosin kotitalouksien käytössä olevien palvelujen osalta. Tietyt palvelut, kuten kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ja lajitteluasemat, ovat kuitenkin myös yritysten käytettävissä jätelain mukaisin ehdoin kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvastuun perusteella, joten tältä osin palvelutason parantaminen voi vaikuttaa positiivisesti myös yrityksiin.

Esitys

Jätelautakunta asettaa luonnoksen jätehuollon palvelutasoksi nähtäville. Lautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä palvelutasoluonnoksesta. Palvelutasoa on mahdollista kommentoida myös vastaamalla sitä koskevaan kyselyyn.

Palvelutasoluonnos sekä kuulutus asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 3.4.–30.4.2018. Asiakirjat lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan.

Asiasta ilmoitetaan lisäksi kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä seuraavasti:

- 5.4.2018 Koillis-Savo, Outokummun Seutu, Uutis-Jousi, Pitäjäläinen, Sisä-Savo, Lieksan lehti, Vaarojen Sanomat, Ylä-Karjala, Laukaa-Konnevesi ja Pieksämäen lehti
- 7.4.2018 Kuopion kaupunkilehti.

Alueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja kunnalliselta jäteyhtiöltä, Jätekukolta, pyydetään asiasta lausunto. Keskeisille valmisteluvaiheessa kuulluille sidosryhmille ilmoitetaan erikseen mahdollisuudesta esittää asiassa mielipide.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen palvelutasoon tehdään lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta tarpeelliset muutokset. Ehdotus uudeksi jätehuollon palvelutasoksi tuodaan tämän jälkeen jätelautakunnalle hyväksyttäväksi.

Liitteet

2513/2018 Jätehuollon palvelutason luonnos
2513/2018 Jätehuollon palveluverkosto karttapalvelussa (linkit)
2513/2018 Taustamateriaalia kiinteistöjen jätehuolto- ja palveluista
2513/2018 Yhteenveto asiakaskyselyjen tuloksista

Viiteaineisto

Valmistelija
Saija Pöntinen puh. +358 44 718 5066
Hanna Kisonen puh. +358 44 718 5667
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Merkitään, että kaupunginhallituksen edustaja Tiina Kaartinen poistui tämän käsittelyn aikana klo 16:05.

Merkitään, että Jätekkuko Oy:n toimitusjohtaja Arto Ryhänen poistui tämän asian käsittelyn jälkeen klo 16:20.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen **Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut**

Yleistä

Savo-Pielisen jätelautakunta käsitteli jätehuollon palvelutasoluonnoksen kokouksessaan 28.3.2018. Nyt käsiteltävänä on ehdotus jätehuollon palvelutasoksi. Palvelutasossa määritellään se, millaisia jätehuoltopalveluja kuntalaisille tarjotaan alueellisen jätehuoltoviranomaisen, Savo-Pielisen jätelautakunnan ja kunnallisen jäteyhtiön, Jätekkukon toimialueella. Kuntien jätelautakunnasta tekemän sopimuksen mukaan jätehuollon palvelutaso hyväksyy jätelautakunta.

Vuoden 2019 alussa voimaan tuleva jätelain muutos on hyväksytty palvelutasoluonnoksen lautakuntakäsittelyn jälkeen toukokuussa 2018, ja yhdyskuntajätehuollon vastuunjaon muutos on tarkentunut. Kunnan vastuulle jää asumisessa syntyvä jäte sekä kuntien omassa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte. Myös maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely säilyvät kunnan vastuulla. Kunnalle jää lisäksi velvollisuus järjestää kapasiteettinsa puitteissa jätehuolto toissijaisesti tilanteissa, joissa yksityistä palvelutarjontaa ei ole kohtuudella saatavissa ja jätteen haltija tätä pyytää. Nyt hyväksyttäväksi esitettävä jätehuollon palvelutaso koskee edellä mainittuja kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvia jätteitä.

Kuuleminen jätehuollon palvelutasoluonnoksesta

Jätelautakunta asetti kokouksessa käsittelemänsä palvelutasoluonnoksen nähtäville ajalle 3.4.-30.4.2018. Asiassa varattiin vaikutusmahdollisuudet kuntalaisille, keskeisille sidosryhmille ja muille, joihin päätöksenteolla voi olla vaikutusta. Alueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja kunnalliselta jäteyhtiöltä, Jätekkukolta, pyydettiin asiasta lausunto.

Palvelutasoluonnoksesta annettiin 19 lausuntoa. Lausunnon antoivat seuraavat tahot:

- Juuan kunta (kunnanhallitus)
- Konneveden kunta (kunnanhallitus)
- Kuopion kaupunki (kaupunkirakennelautakunta ja kaupunginhallitus)
- Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta
- Lieksan kaupunki (kaupunginhallitus)
- Lieksan kaupungin kaupunginhallituksen lupajaosto

07.06.2018

- Nurmeksen kaupunki (kaupunginhallitus)
- Nurmeksen kaupungin ympäristönsuojelusihteeri
- Outokummun kaupunki (kaupunkirakennelautakunta ja kaupunginhallitus)
- Outokummun kaupungin kaupunkirakennelautakunnan rakennus- ja ympäristö- jaosto
- Pieksämäen kaupunki (tekninen lautakunta)
- Keski-Savon ympäristölautakunta
- Siilinjärven kunta (tekninen lautakunta)
- Siilinjärven kunnan viranomaislautakunta
- Suonenjoen kaupunki (tekninen lautakunta)
- Tervon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- Tuusniemen kunta (kunnanhallitus)
- Valtimon kunta (kunnanhallitus)
- Jätekukko Oy

Palvelutasoluonnoksesta saapui 3 mielipidettä. Mielipiteensä esittivät seuraavat tahot:

- Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry
- Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
- Ympäristöteollisuus- ja palvelut YTP ry

Kaikki lausunnot ja mielipiteet on koottu liitteenä olevaan taulukkoon, minkä lisäksi ne ovat nähtävänä alkuperäisinä kappaleina jätelautakunnan toimistossa ja jätelautakunnan kokouksessa. Kaikki lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt muutostarpeet on käsitelty kuntien, Jätekukon ja jätelautakunnan viranhaltijoista koostuvassa työryhmässä.

Palvelutasoluonnoksesta laadittuun kyselyyn vastasi 30 toimialueen asukasta. Huhtikuun lopulla pidettiin kolme yleisötilaisuutta jätehuoltopalveluista ja niiden kehittämisestä, ja näissä tilaisuuksissa tavoitettiin yli sata alueen asukasta. Tilaisuudet pidettiin Pieksämäellä (Kulttuurikeskus Poleeni) 26.4. ja Kuopiossa (Kohtaamo) 27-28.4.2018.

Keskeisimmät lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt asiat sekä näiden huomiointi jätehuollon palvelutasossa

Lausunnoissa ja mielipiteissä on kiitetty jätehuollon palvelutason valmisteluvaiheessa tehtyä laajaa yhteistyötä sekä asiakkaiden ja sidosryhmien osallistamista. Palvelutasoa on lisäksi pidetty rakenteeltaan tiivistettynä, selkeänä ja havainnollisena. Palvelutasolle on laadittu vielä luonnosvaiheen jälkeen uusi ilme ja eri jätehuoltopalveluja havainnollistava kuvitus.

Lausunnoissa, mielipiteissä ja kyselyvastauksissa keskeisimmin esille nousseet palvelukokonaisuudet ovat hyötyjätteiden kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, hyötyjätteiden aluekeräys (ekopisteet), lajitteluasemat sekä puutarhajätteet.

Hyötyjätteiden kiinteistöittäiset jätteenkuljetuspalvelut

Muovipakkausten kiinteistöittäisen keräyksen laajentaminen on ollut yksi keskeisimmistä palvelutasoluonnoksessa esitetyistä muutoksista aiempaan palvelutasoon nähden. Palvelun laajentamista on kannatettu lausunnoissa ja kyselyvastauksissa kattavasti. Muovipakkausten kiinteistöittäisen kuljetuksen ulottamisen pienempiin taajamiin on katsottu parantavan merkittävästi palvelun saavutettavuutta sekä lisäävän kuntalaisten tasapuolista kohtelua toimialueella.

Muovipakkauksia on kerätty kiinteistöittäisesti vuoden 2017 lokakuusta alkaen yli 10 000 asukkaan taajamissa ja vuonna 2019 keräys laajenee kaikkiin vähintään 300 asukkaan taajamiin. Näin ollen yhä suurempi osa kiinteistöistä tulee muovipakkausten kiinteistöittäisen keräyksen piiriin. Lisäksi muovipakkausten ja muiden hyötyjätteiden kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään vuodesta 2020 alkaen hyötyjätteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella, josta jätelautakunta päättää myöhemmin. Alueeseen kuuluvat taajamien väliset keskeiset tieyhteydet.

Hyötyjätteiden kiinteistöittäisten jätteenkuljetuspalveluiden osalta ei tehdä muutoksia palvelutasoluonnoksessa esitettyyn palvelutasoon.

Sekajätteen aluekeräys eli aluekeräyspisteet

Kuntien lausunnoissa on toivottu panostamista sekajätteelle tarkoitettujen aluekeräyspisteiden toimivuuteen ja siisteyteen. Aluekeräyspisteiden on todettu olevan paikoin epäsiistejä ja roskaantuvan etenkin loma-aikojen ruuhkahuippuina.

Palvelusuoehdotuksessa esitetään keinoina roskaantumisen vähentämiseksi astiatyhjennysten ja keräyskapasiteetin lisäämistä sesonkiaikoina. Pisteiden keräyskapasiteetit ja niiden riittävyys tarkastellaan vuosittain ja lisäksi syväkeräyssäiliöissä on mahdollista seurata säiliöiden täyttöastetta sähköisesti.

Aluekeräyspistettä käyttävien asiakkaiden sijoittuminen lähimpiin, parhaiden palveluviin pisteisiin tarkastellaan Jättekukolla vuosittain, jotta saadaan mahdollisimman totuudenmukainen kuva kunkin pisteen käyttäjämääristä. Myös pisteiden lukitseminen ja kameravalvonta ovat edelleen vaihtoehtoina käytössä, mutta näiden on todettu vaikuttavan roskaantumiseen vain vähäisissä määrin.

Sekajätteen aluekeräyspalvelun osalta ei tehdä muutoksia palvelutasoluonnoksessa esitettyyn palvelutasoon.

Hyötyjätteiden aluekeräys eli ekopisteet

Lausunnoissa ja palvelutasokyselyn vastauksissa on tuotu esille tarve Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n järjestämän ekopisteverkoston täydentämiseen. Jättekukon järjestämiä täydentäviä ekopisteitä on toivottu sekä suurimpien taajamien eri kaupunginosiin että haja-asutusalueelle.

07.06.2018

Palvelusoehdotuksessa esitetyn mukaisesti täydentävä ekopiste järjestetään asuinalueille, joissa on lähipalvelut ja vähintään 300 asukasta, joiden pakkausjätteitä kerätään ekopisteessä. Tarvittaessa ekopiste järjestetään jätteenkuljetuslogistiikan kannalta keskeisille asuinalueille, jossa on vähintään 500 asukasta, mutta ei lähipalveluja. Kaikissa ekopisteissä kerätään vähintään metallia, kartonkipakkauksia ja lasipakkauksia.

Myös muovipakkausten alueellista keräystä lisätään. Tällä hetkellä muovipakkauksia kerätään ainoastaan osassa Rinki-ekopisteitä alueen suurimmissa taajamissa. Vuodesta 2020 alkaen muovipakkausten keräys järjestetään jokaiseen kuntaan vähintään yhdelle ekopisteelle. Jätekkko järjestää keräystä omilla ekopisteillään ja pyrkii lisäksi tekemään yhteistyötä RINKI Oy:n kanssa niin, että vähintään yhdelle Rinki-ekopisteelle jokaiseen kuntaan järjestetään muovipakkausten keräys. Muovipakkausten ekopistekeräykselle on asetettu siirtymäaikaa vuoteen 2020 saakka, koska on todennäköistä, että Rinki-ekopisteverkostossa tapahtuu vielä muutoksia muovipakkausten keräyksen osalta. Vasta sitten, jos Ringin järjestämän muovipakkausten keräysverkon kattavuus ei parane riittävästi, Jätekkko järjestää muovipakkauksille ekopistekeräyksen myös niihin kuntiin, joissa Jätekkolla ei ole muuta ekopistettä.

Lausunnoissa on otettu kantaa myös Rinki-ekopisteiden epäsiisteyteen ja roskaisuuteen, mikä vaikuttaa pisteiden käytettävyyteen ja vähentää ympäristön viihtyisyyttä. Palvelutasossa asiaan ei kuitenkaan voida vaikuttaa, koska RINKI Oy vastaa omien ekopisteidensä ylläpidosta ja siisteydestä. Sen sijaan asiasta on valmisteltu jätelautakunnan kannanotto annettavaksi tuottajayhteisöille ja RINKI Oy:lle. Lisäksi kunnat ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset voivat antaa palautetta asiasta suoraan RINKI Oy:lle.

Ekopistepalvelun osalta ei tehdä muutoksia palvelutasoluonnoksessa esitettyyn palvelutasoon.

Lajitteluasemat

Lajitteluasemien osalta kunnat ja alueen asukkaat ovat toivoneet erityisesti asemien aukioloaikojen lisäämistä. Lajitteluasemien viikoittaiset aukioloajat sekä lauantai- aukioloajat on määritelty aseman sijaintikunnan tai -kuntakeskuksen asukasmäärän mukaan. Lajitteluasemat on jaettu asukasmäärän suhteessa pieniin, keskiuuriin ja suuriin lajitteluasemiin. Pienten ja keskiuurten asemien osalta on toivottu etenkin lauantaiaukiolon lisäämistä luonnoksessa esitetystä, mutta myös viikoittaisen aukiolon tarkistamista.

Palvelusoehdotukseen lauantaiaukioloa on lisätty siten, että pienet lajitteluasemat (kunnan tai kuntakeskuksen asukasmäärä alle 5000) ovat auki vuoden aikana vähintään kolmena lauantaina, ja keskiuuret (asukasmäärä 5000–10000) ja suuret (asukasmäärä yli 10 000) lajitteluasemat ovat auki vähintään neljänä lauantaina. Näin pienten ja keskiuurten lajitteluasemien lauantaiaukioloa lisätään yhdellä päivällä palvelutasoluonnoksessa esitetystä aukiolosta.

Lisäksi palvelusoehdotukseen on tarkennettu sitä, että lajitteluasemien viikoittaisia vähimmäisaukioloaikoja suhteutetaan kävijämääriin ja aukioloaikaa lisätään suhteessa asetettuun vähimmäisaukioloaikaan tarvittaessa, kun kävijämäärät kasvavat. Tällöin pienten ja keskiuurten lajitteluasemien aukioloajat nousevat lähelle seuraavan

kokoluokan lajitteluaseman aukioloaika. Myös suurimmilla lajitteluasemilla aukioloaika suhteutetaan kävijämääriin tarvittaessa.

Vaarallisen jätteen vastaanotto

Palvelutason valmisteluvaiheessa katsottiin, että Kuopion keskeisellä kaupunkialueella tällä hetkellä toteutettu vaarallisten jätteiden keräysautopalvelu voidaan korvata vähintään kahdesti vuodessa järjestettävällä vaarallisten jätteiden keräystapah-tumalla. Työryhmätyöskentelyssä sekä Kuopiossa pidetyssä yleisötilaisuudessa on kuitenkin tullut esille kiertävän keräysautopalvelun tärkeys etenkin Kuopion keskeisellä taajama-alueella asuville, ilman autoa liikkuville asukkaille. Vaarallista jätettä ei myöskään ole tarkoituksenmukaista varastoida pitkiä aikoja, minkä vuoksi säännöllinen vastaanottopalvelu on tapahtumaluonteista vastaanottoa perustellumpi vaihtoehto.

Näin ollen palvelutason kirjausta on muutettu palvelutasoehdotukseen siten, että vaarallisen jätteen keräysauto palvelee jatkossakin vähintään 10 000 asukkaan taajamissa, joissa ei ole lajitteluasemaa taajama-alueella. Niissä kunnissa, joissa lajitteluasema sijaitsee taajama-alueen läheisyydessä, vaarallisten jätteiden vastaanottopalvelun katsotaan olevan helposti saavutettavissa lajitteluasemalla viikoittain. Lisäksi on tärkeää, että asukkaiden tietoisuutta vastaanottopalvelusta lisätään neuvonnalla ja tiedottamisella.

Puutarhajätteet

Useassa lausunnossa ja mielipiteessä on tuotu esille, että puutarhajätteen vastaanoton pitäisi olla helpommin asukkaiden saavutettavissa ja vastaanoton käytännöt tulisi yhdenmukaistaa eri kuntien välillä. Puutarhajätteen vastaanoton järjestämisvastuu on ensisijaisesti kunnilla, ja osalla kunnista onkin toimiva, paikallinen käsittely näille jätteille. Jos kunta ei kuitenkaan järjestä vastaanottoa, ottaa Jätekuikko puutarhajätteen vastaan lajitteluasemilla. Vastaanoton järjestelyjen yhtenäistäminen ei ole perusteltua, koska mahdollisuudet puutarhajätteen vastaanoton ja käsittelyn järjestämiseen ovat erilaiset eri kunnissa. Kunnat ja Jätekuikko voivat kuitenkin selvittää yhteistyössä toimivia vastaanottojärjestelyjä eri alueille.

Jätekuikko tarjoaa lisäksi lavapalvelua, jota esimerkiksi taloyhtiöt ja eri järjestöt voivat hyödyntää puutarhajätteen keräystä varten. Lava on mahdollista tilata myös useamman pientalon yhteiskäyttöön kimppaperiaatteella. Lisäksi palvelutasoehdotuksen mukaan puutarhajätteen kiinteistöittäinen keräys esimerkiksi säkkikeräyksestä aloitetaan vähintään 10 000 asukkaan taajamissa vuodesta 2020 alkaen.

Puutarhajätteen vastaanottopalvelun osalta ei tehdä muutoksia palvelutasoluonnoksessa esitettyyn palvelutasoon.

Vaikutusten arviointi

Palvelutason vaikutukset on arvioitu luonnosvaiheessa. Ehdotukseen ei ole tullut luonnokseen nähden sellaisia muutoksia, jotka muuttaisivat palvelutason vaikutuksia.

Esitys

Jätelautakunta hyväksyy jätehuollon palvelutason. Palvelutaso on voimassa siihen saakka, kun uusi jätehuollon palvelutaso hyväksytään.

07.06.2018

10 §

Liitteet

Aiemman asiankäsittelyn yhteydessä jaettuja liitteitä ei jaeta uudelleen

- 1 2513/2018 Jätehuollon palvelutason luonnos
- 2 2513/2018 Jätehuollon palveluverkosto karttapalvelussa (linkit)
- 3 2513/2018 Taustamateriaalia kiinteistöjen jätehuoltopalveluista
- 4 2513/2018 Yhteenveto asiakaskyselyjen tuloksista
- 5 2513/2018 Ehdotus jätehuollon palvelutasoksi
- 6 2513/2018 Yhteenveto lausunnoista ja mielipiteistä vastineineen

Valmistelija

Saija Pöntinen

puh. +358 44 718 5066

Hanna Kisonen

puh. +358 44 718 5667

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

